

Nógv vilja tosa við prest

– Tey, sum ringja til prest ynskja at fáa ta andaligu dimensjónina við. Summi vilja hava eina bøn, og summi vilja hava eitt prát ella vegleiðing. Eg havi havt nógvast pastoralar uppgávur alla ta tíðina, eg havi virkað sum prestur, men nú er tað eitt eyka lag av ótta, iva og stúrn millum fólk, tí hetta er ein heilsukreppa, har øll eru í vanda, sigur Marjun Lómaklett, prestur, sum hugleiðir um hesa tíðina føroyska samfelagið av álvara hevur sett ferðina niður sum fyribyrging fyri, at heilsuverkið verður ovbyrðað av koronasmittuni

ANNIKA KUNOY IM

ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Kirkjuárið gongur sína gongd ár eftir ár. Boðskapurin er hin sami. Hann broytist ongantíð. Júst nú eru vit í føstuni, og síðani kemur størsta høgtíð kristindómsins. Nevniliga Páskurnar.

Í føstutíðini eru tekstirnir daprir. Líðingarsøga Jesusar snýr seg um svik, líðing og óráttvísi. Jesus legði dent á bøn og føstu – og hetta er tíðin til sjálvrannsakan og djúphugsni – Í gomlum døgum var bannað at eta kjøt og at dansa í føstuni, men modernað menniskja frávelur heldur marglæti ella tímarnar framman fyri skíggjanum.

– Í føstuni minnst vit á serstakan hátt Jesu líðing og deyða. Vit fylgja honum fót fyri fót á hansara Via dolorosa, pinsluvegi, og tí hevur júst henda tíðin í kirkjuárinum ein álvarsaman dóm. Í kirkjunni eru tekstirnir í føstutíðini merktir av føstu Jesusar og roynslum hansara. Her hoyra vit um ferð Jesusar til Jerusalems, stríð hansara millum tað góða og ónda, sum hann møtir á Páskum, har hann verður krossfestur, doyrt og síðani reisir upp frá deyðum, sigur Marjun Lómaklett, prestur í Christianskirkjunni í Klaksvík.

– Vanligt er, at vit seta ferðina niður hesa tíðina, sum kallar okkum til djúphugsan og ró í sinni og sál, so vit fáa hugsavnað okkum um líðing Jesusar fyri menniskjuna, sigur Marjun Lómaklett, sum heldur, at tað kennist ikki smávegis paradoksalt, nú vit eru noydd niður í ferð.

Boðskapur kirkjunnar er ikki burturblivin, hóast vit ikki sleppa at savnast fleiri enn tíggju í bólki

samstundis. Kirkjan er farin á alnótina, og Guðstænastur, jarðarferðir og andaktir verða stroymdar yvir netið. Samrøður og vitjanir ger prestur gjøgnum telefonina ella Facetime.

er í undantaksstøðu, og vit eru øll í einum nýggjum og ókendum gerandisdegi. Mong gerast óttafull og stúrin, tí ókenda støðan skapar órógv. Tað liggur til menniskjuna, sigur hon.

Tær føstu mannagongdirnar eru broyttar. Vit taka ikki í hondina á teimum ella klemma tey, ið hava mist, vit leggja ikki hondina á kistuna, sum er gomul og góð siðvenja, vit halda ikki ervi og baka ikki kakur. Vit hava – uttan at hugsa um tað – víst samkenslu og verið um tey syrgjandi á ávísan hátt. Tað kunnu vit ikki longur. Hendurnar verða bundnar afturum ryggin

– Boðskapurin er teldutøkur, og tað er positivt, at vit kunnu vera saman á tann hátt, og boðskapurin verður boðaður, hóast umstøðurnar ikki loyva, at vit savnast. Hetta er serstakt, tí kirkjan hevur altíð havt opnar dyr, men nú hevur heilsustøðan lukkað tær. Tað er fantastiskt, at tøkni loyvir okkum at lata tær upp á annan hátt, sigur prestur.

– Hendan tíðin noyðir okkum at steðga á og hugsa um okkara egnu virðir. Materialisman hevur nógv vald á okkum øllum í dag, og onkursvegna fáa vit høvi til at velja, hvat vit vilja fáa burtúr livinum og gerast selektiv eftir eina slíka tíð, har ferðin er sett niður. Vit kunnu nú reinsa út, sigur Marjun Lómaklett umhugsin.

Menniskjaligt at stúra

– Hetta er ein heilt, heilt serstøk og serlig tíð á allan hátt. Landið

Marjun Lómaklett hevur merkt, at stúranin hjá er vaksin fólki serliga nógv, eftir at koronasmittan kom til Føroya.

– Í fjølmiðlunum hava vit í longri tíð hoyrt um, at koronasmittan hevur herjað í fleiri av heimsins londum, men harfrá og so til at hon rakar títt egna land, og man knappliga stendur andlit til andlits við hesa heilsukreppuna, ja tá kemur tað undir húðina. Hetta krevur at vit øll taka ábyrgd – landsins myndugleikar og hin einstaki, sigur hon.

– Sum prestur havi eg upplivað, at fólk hava verið óttafull. Øll hugsa um síni eldru og tey, sum eru í vandabólki, og tí má man leggja seg eftir fyrirreytunum fyri at verja tey, leggur hon aftrat.

Hendurnar bundnar handan ryggin

Áðrenn koronasmittan veruliga

fór í umferð í Føroyum, var ein jarðarferð – sum so mangan fyrr – í Christianskirkjunni, har Marjun Lómaklett er prestur.

– Vit vistu, at tað fóru at koma nógv fólk til hesa jarðarferðina. Síðani komu avmarkingarnar. Fyrst vóru tilmælini, at ikki fleiri enn 500 skuldu savnast, síðani var tað 100. Tað kendist sera forvirrandi fyri okkum øll, sigur hon, tá hon verður spurd, hvussu heilsukreppan hevur ávirkað arbeiði hjá henni sum prestur.

– Samstundis vórðu fleiri sett í sóttarhald í býnum, og tað vóru mong, sum ikki kunnu koma til jarðarferðina. Tí fóru vit undir arbeiði at ljóðstroyma jarðarferðina. Tað riggaði ordiliga væl, nú tá tað ikki kundi vera øðrvísi, sigur hon og leggur aftrat, at eftir ljóðstroymdu jarðarferðina, sum mong fingi gleði av, fekk hon fleiri fyrispurningar um at ljóðstroyma Guðstænastur og samankomstir, ið eru í kirkjunni.

– Tað arbeiddu vit síðani uppá. Vit stroyma Guðstænastuna klokkan 10 sunnumorgun og halgidagar, og hon er eisini at finna á Facebookvanganum og Youtube kanaluni hjá Christianskirkjunni. Prestarnir við kirkjuna hava tað so aðruhvørja ferð.

Tað er ikki bert mátin vit hava tiltøk á, ið er broyttur við tilmælunum frá myndugleikunum, men allar menniskjaligu umstøðurnar kring tiltøkini broyttust við.

– Tá koronavirusið kom til landið, broyttust umstøðurnar tíma fyri tíma. Vit sótu øll klistrað frammanfyri skíggjan og lurtaðu eftir tíðindafundunum, ið myndugleikarnir høvdu. Knappliga kundu vit ikki savnast saman við øðrum, og tá vit vóru saman við øðrum, skuldu vit halda fjarstøðu, sigur hon.

Prestur heldur, at hesi tilmælini raka okkum øll á ymsan hátt, men serliga er tað torført at vísa teimum samkenslu, ið syrgja.

– Tær føstu mannagongdirnar eru broyttar. Vit taka ikki í hond-

ávísan hátt. Tað kunnu vit ikki longur. Hendurnar verða bundnar afturum ryggin, sigur hon umhugsin.

– Tað krevur eina aðra nærveru, tí tað gerst torført at vera høflig, vísa samkenslu og virðing. Man er í eini tvístøðu, tá man fær ikki útrykt seg og verið til staðar og saman við avvarandi, sigur hon.

– Tað eru serliga jarðarferðirnar, ið hava kravt, at eg eri til staðar á ein øðrvísi hátt, enn eg var áðrenn koronasmittan legði samfelagið lamið. Í fyrstuni vitjaði eg oftari tey avvarandi, tí eg visti, at tað komu fá onnur fólk á gátt. Síðani vórðu tiltøkini herð, og nú mugu vit taka tað yvir telefonina ella Facetime, sigur hon og greiðir frá, at tað eisini er ein avbjóðing fyri onnur enn prest, ið ynskja at vísa samkenslu fyri teimum, ið sita eftir.

– Nú nýttar lítið at bera óteljandi køkur inn til tey, ið syrgja. Tí, hvør skal eta allar køkurnar, tá einki ervi verður hildið, spyr hon.

– Í hesum døgum verða vit noydd til at endurhugsa, hvussu vit vísa nærleika og nærveru uttan at geva klemm ella at taka í hondina á hvørjum øðrum. Vit kunnu til dømis ringja, geva eina brævheilsan ella seta ein heitan døgurða uttanfyri hurðina, sigur hon.

Í lötuni fara ongar kirkjuligar handlingar fram í kirkjunni ella aðrastaðni, so sum dópur, vígslur, altargongd ella bíráttan, uttan so, at tað stendur um liv.

– Undir vanligum umstøðum eri eg sera nógv úti í ymiskum arbeidssuppgávum. Og eg merki tað væl, at hóast tíðirnar skapa ein ótta og eina óvissu, so er tað deiligt eisini at hava fingið ein móguleika til at seta ferðina niður og viðurkenna, at sjálfvfyrgjurnar ikki eru sjálfvfyrgjur longur. Eg trúgvi, at vit koma glaðari út úr hesi tíðini, tí vit síggja virði í tí, sum vit ikki hava havt stundur til at síggja í vanligu gerandisdegnum, sigur hon.

Nú nýttar lítið at bera óteljandi køkur inn til tey, ið syrgja. Tí, hvør skal eta allar køkurnar

Vilja tosa við prest

Í Fólkakirkjunni eru Guðstænastunar í fyrstu syftu avlýstar til 13. april, og síðani verður endurmett. Hetta merkir, at arbeidssbyrðan hjá Marjuni er sera nógv broytt – hóast hon ikki er nógv minkað.

ina á teimum ella klemma tey, ið hava mist, vit leggja ikki hondina á kistuna, sum er gomul og góð siðvenja, vit halda ikki ervi og baka ikki kakur. Vit hava – uttan at hugsa um tað – víst samkenslu og verið um tey syrgjandi á